

بررسی عددی اثر خواص وابسته به نرخ کرنش مواد در رفتار ضربه سرعت بالا و سرعت حد بالستیک در سازه‌های لانه‌زنیوری

میثم خدائی^۱، مجید صفرآبادی فراهانی^{۲*}، مجتبی حقیقی یزدی^۲

-۱- کارشناسی ارشد، مهندسی مکانیک، دانشگاه تهران، تهران

-۲- استادیار، مهندسی مکانیک، دانشگاه تهران، تهران

* تهران، صندوق پستی ۱۴۳۹۹۵۵۹۶۱

msafarabadi@ut.ac.ir

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۹۶/۱۱/۲۱

تاریخ پذیرش: ۹۷/۲/۱۶

کلیدواژه‌ان:

سازه لانه‌زنیوری

سرعت بالا

سرعت حد بالستیک

خواص وابسته به نرخ کرنش

شبیه‌سازی عددی

استفاده گسترده از سازه‌های لانه‌زنیوری به عنوان هسته سازه‌های ساندویچی در صنایع هوایی و امکان برخورد اجسام کوچک با سرعت‌های بالا به این سازه‌ها، بیانگر ضرورت مطالعه بر روی رفتار ضربه سرعت بالا سازه‌های لانه‌زنیوری است. در این مقاله با در نظر گرفتن وابستگی خواص سازه لانه‌زنیوری به نرخ کرنش بالا، به شبیه‌سازی المان محدود رفتار ضربه سرعت بالا و تعیین سرعت حد بالستیک این سازه‌ها در برخورد با پرتابه‌های سرنسیمکره و سرتخت پرداخته شده است. نتایج شبیه‌سازی با نتایج آزمایشگاهی موجود در منابع مقایسه شده است و سرعت حد بالستیک حاصل از مدل‌های عددی، انطباق خوبی با نتایج آزمایشگاهی دارد. همچنین جهت بررسی اثر خواص وابسته به نرخ کرنش، سرعت حد بالستیک مدل‌های عددی در صورت عدم اعمال خواص وابسته به نرخ کرنش تعیین و با نتایج مدل‌های دارای اثرات وابسته به نرخ کرنش مقایسه شده است. مقایسه نتایج این دو حالت نشان می‌دهد که به کارگیری اثرات وابسته به نرخ کرنش موجب افزایش جذب انرژی اتلافی پلاستیک و انرژی اتلافی اصطکاکی می‌شود که دقت شبیه‌سازی عددی را به طور قابل توجهی بهبود می‌بخشد. از سوی دیگر در شبیه‌سازی برخورد پرتابه به سازه لانه‌زنیوری، مکانیزم‌های تخریب و همچنین سطوح آسیب در جلوی لانه‌زنیوری، مشابه با نمونه‌های آزمایشگاهی مشاهده شده است. با این حال نحوه ساخت لانه‌زنیوری و ماهیت اتفاقی برخورد، موجب تفاوت سطوح آسیب در پشت لانه‌زنیوری شده است.

Numerical investigation of the effect of material strain rate dependent properties on high velocity impact behavior and ballistic limit velocity of honeycomb structures

Meysam Khodaei, Majid Safarabadi Farahani*, Mojtaba Haghghi-Yazdi

Department of Mechanical Engineering, College of Engineering, University of Tehran, Tehran, Iran
* P.O.B. 1439955961, Tehran, Iran, msafarabadi@ut.ac.ir

Keywords

Honeycomb
High velocity impact
Ballistic limit velocity
Strain rate dependent properties
Numerical modeling

Abstract

In this paper, high velocity impact behavior of honeycomb structures was modeled by implementing high strain rate dependent properties of honeycomb and its ballistic limit velocities in collision with hemispherical as well as flat ended projectiles were calculated. The obtained results were validated with those available in open literature and numerical ballistic limit velocities were found to be in good agreement with experimental ballistic limit velocities. In addition, ballistic limit velocities in models without strain rate dependent properties were calculated and compared with those in previous models to evaluate the influence of strain rate dependent properties. Comparing the results of these two kinds of models showed that using strain rate dependent properties increases absorbed energy as plastic dissipated and frictional dissipated energies which improve accuracy of numerical modeling significantly. On the other hand, fracture mechanisms and damaged zones were investigated in numerical models and were compared with experimental output. Damaged zones in front of honeycombs in numerical models were similar to experiments but honeycomb manufacturing process and random collision of projectile with honeycomb, made some differences in damaged zone at the back of the honeycombs.

در معرض ضربه‌های سرعت بالا توسط پرتابه‌های با جرم کم همچون سنگریزه‌ها قرار بگیرند که می‌تواند آسیب جدی به عملکرد سازه‌های ساندویچی وارد کند. رفتار پوسته و هسته سازه‌های ساندویچی، هر دو می‌توانند در عملکرد این سازه‌ها در مقابل ضربه‌های سرعت بالا مؤثر باشند. از

۱- مقدمه
سازه‌های لانه‌زنیوری از جمله اجزایی هستند که با ایجاد نسبت سفتی خمسی به وزن بالا، به طور گستردگی در صنایع هوایی به عنوان هسته سازه‌های ساندویچی می‌شوند. این سازه‌ها ممکن است در طول عمر کاری خود

Please cite this article using:

Khodaei, M. Safarabadi-Farahani, M. Ziae, and Haghghi-Yazdi, M., "Numerical investigation of the effect of material strain rate dependent properties on high velocity impact behavior and ballistic limit velocity of honeycomb structures", In Persian, Journal of Science and Technology of Composites, Vol. 5, No. 4, pp. 511-520, 2019.

برای ارجاع به این مقاله از عبارت زیر استفاده نمایید:

Al 5052-H18 به شیوه‌سازی عددی این پدیده با نرمافزار Al اس داینا پرداخته‌اند. آن‌ها در مدل خود ضمن اشاره به وابستگی خواص آلومینیم به نرخ کرنش، از ضرایب معادله ساختاری کوپر-سایموند برای اعمال اثر وابستگی به نرخ کرنش استفاده کرده‌اند. با وجود اینکه ضرایب کوپر-سایموند استفاده شده مربوط به آلیاژ Al 6061-T6 بوده، شیوه‌سازی آن‌ها، تنش مسطح سازه لانه‌زنیبوری را به خوبی پیش‌بینی کرده است. ملاطفی و مظلفری [14] برخورد درون صفحه‌ای صفحه صلب به سازه‌های لانه‌زنیبوری از جنس 300 m/s در نرمافزار آباکوس به مقایسه نتایج عددی و تحلیلی استحکام فروریزی سازه‌های لانه‌زنیبوری در برخورد صفحه صلب تا سرعت‌های 300 m/s پرداخته‌اند. عدم توجه به رفتار وابسته به نرخ کرنش در مدل مادی سازه لانه‌زنیبوری در این مطالعه، موجب افزایش خطای شیوه‌سازی تا 18% در تخمین استحکام فروریزی سازه‌های لانه‌زنیبوری در مقایسه با نتایج تحلیلی شده است. علوی نیا و صادقی [15] به بررسی تحریی اثرات نرخ کرنش در رفتار بارگذاری فشاری سازه‌های لانه‌زنیبوری از جنس Al 5052-H39 کرنش 10.5 s^{-1} به عنوان محدوده نرخ کرنش پایین پرداخته‌اند. آن‌ها با انجام آزمایش‌های فشاری در نرخ کرنش‌های مختلف، افزایش استحکام متوسط لهشگی^۳ سازه لانه‌زنیبوری تا 40% را با افزایش نرخ کرنش گزارش کرده‌اند.

مطالعات صورت گرفته بر روی رفتار وابسته به نرخ کرنش سازه‌های لانه‌زنیبوری بهوضوح اهمیت توجه به رفتار وابسته به نرخ در این سازه‌ها را نشان می‌دهد. با این حال این موضوع کمتر مورد توجه محققین در ساختاری رفتار ضربه سرعت بالای این سازه‌ها بوده است که ضرورت مطالعه بر روی آن را دوچندان می‌کند. در این مطالعه شیوه‌سازی ضربه سرعت بالای پرتاپه‌های با سر نیمکره و تخت به سازه لانه‌زنیبوری آلومینیمی با در نظر گرفتن وابستگی خواص به نرخ کرنش‌های بالا انجام شده است. ضمن تعیین سرعت حد بالستیک و مقایسه نتایج حاصل از شیوه‌سازی با نتایج تحریی موجود در منابع، اثر به کارگیری خواص وابسته به نرخ در افزایش دقت شیوه‌سازی، بررسی شده است. همچنین مکانیزم‌های تخریب و سطوح آسیب ایجاد شده در شیوه‌سازی مورد مطالعه قرار گرفته و با نتایج تحریی مقایسه شده است. به علاوه اثر ابعاد سلول سازه لانه‌زنیبوری بدون تغییر در وزن آن بر روی سرعت حد بالستیک و میزان جذب انرژی برخورد پرتاپه‌های با سر نیمکره و سر تخت مورد بررسی قرار گرفته است.

2- ضربه بالستیک تحریی

نتایج تحریی استفاده شده در مدل سازی در این مطالعه بر اساس آزمایش‌های ضربه‌ی بالستیک صورت گرفته توسط دشتی [11] و همچنین حسن پور و همکارانش [16] است. دشتی [11] اقدام به انجام مجموعه آزمایش‌های ضربه بالستیک بر روی سازه لانه‌زنیبوری، با استفاده از دستگاه تفنگ گازی کرده است. لانه‌زنیبوری استفاده شده از جنس Al 5052-H38 بوده که ابعاد هندسی سلول‌های آن در "شکل 1" آمده است. نمونه‌های استفاده شده در این آزمایش‌ها دارای ابعاد $75 \times 75 \text{ mm}^2$ بوده که پس از نصب بر روی فیکسچر، آزمایش از مساحت آن در معرض برخورد پرتاپه قرار گرفته است. پرتاپه‌های استفاده شده از جنس فولاد آلیاژی 4330 با سختی راکول 40 و به شکل استوانه‌ای با سر نیمکره می‌باشند. این پرتاپه‌ها در دو دسته پرتاپه

این رو مطالعه بر روی رفتار هسته‌های لانه‌زنیبوری در مقابل ضربه‌های سرعت بالا، می‌تواند به درک بهتری از رفتار سازه‌های ساندویچی با هسته لانه‌زنیبوری منجر شود. پدیده ضربه سرعت بالا را می‌توان به طور کلی متفاوت از ضربه سرعت پایین دانست. ضربه سرعت بالا توسط انتشار موج ۱ کنترل [1] و با ایجاد آسیب، منجر به نفوذ پرتاپه درون هدف می‌شود [2]. ضربه سرعت بالا اساساً مستقل از شرایط مرزی است؛ در حالی که ضربه سرعت پایین وابستگی بسیاری به شرایط مرزی و محل برخورد نسبت به مرزها دارد [3]. عبارت دیگر در ضربه سرعت بالا، پدیده برخورد در زمان بسیار کوتاهی صورت می‌گیرد به طوری که اغلب، پیش از رسیدن موج تنش به مرزها و بازگشت پاسخ آن به محل برخورد، کل پدیده برخورد پایان می‌یابد. در مقابل در ضربه سرعت پایین اثرات بازگشت موج تنش از مرزها، به وضوح بر روی نتایج نیروی تماسی [4] قابل مشاهده است.

ضربه سرعت بالا به دلیل ماهیت دینامیکی ای که دارد منجر به ایجاد نرخ کرنش‌های بالا در هنگام نفوذ پرتاپه در هدف می‌گردد که به معنای لزوم توجه به رفتار حساسیت به نرخ کرنش مواد در شیوه‌سازی این پدیده می‌باشد. کوپر و سایموند [5] معادله ساختاری توانی^۱ را ارائه کرده‌اند که به محاسبه تنش تسلیم دینامیک وابسته به نرخ کرنش پلاستیک از روی تنش تسلیم استاتیک می‌انجامد. جانسون و کوک [6] نیز با جداسازی اثرات نرخ کرنش و دما بر روی رفتار سخت‌شوندگی مواد در ناحیه پلاستیک، معادله ساختاری دیگری را ارائه کرده‌اند. رفتار حساس به نرخ کرنش در آلومینیم و آلیاژهای آن به دلیل کاربرد زیاد در صنایع مختلف، مورد توجه محققین بوده و در نتیجه، آزمایش‌های بسیاری بر روی آن‌ها صورت گرفته است. بوندر و سایموند [7] با انجام آزمایش‌هایی بر روی آلیاژ Al 6061 با نیزه ثابت رابطه ساختاری کوپر-سایموند در نرخ کرنش‌های پایین پرداخته‌اند. آلومینیم به طور معمول به عنوان آلیاژی شناخته می‌شود که وابستگی کمی به نرخ کرنش دارد، با این حال تحقیقات نشان داده است که در نرخ کرنش‌های بالا، آلومینیم و آلیاژهای آن حساسیت بیشتری به نرخ کرنش دارند [8]. هالت و همکارانش [9] نشان داده‌اند که آلومینیم خالص حتی به نرخ کرنش‌های متوسط نیز حساس است. همچنین تحقیقات تاناکا و نوجیما [10] نشان داده است که وابستگی به نرخ آلومینیم خالص در نرخ‌های بالاتر از 1000 s^{-1} به شکل ملموسی افزایش یافته و تنش تسلیم به طور خطی با لگاریتم نرخ کرنش افزایش می‌یابد.

مطالعات مختلفی بر روی رفتار سازه‌های لانه‌زنیبوری تحت برخورد سرعت بالا صورت گرفته است. دشتی [11] پس از انجام آزمایش‌های ضربه سرعت بالا با استفاده از تفنگ گازی و یافتن سرعت حد بالستیک برخورد پرتاپه‌های با سر نیمکره به سازه لانه‌زنیبوری، به شیوه‌سازی این پدیده با نرمافزار Al اس داینا پرداخته است. اما در نظر نگرفتن اثرات حساسیت به نرخ کرنش سازه لانه‌زنیبوری در مطالعه وی، منجر به افزایش خطای شیوه‌سازی عددی نسبت به نتایج آزمایشگاهی شده است. پیرمحمدی و همکاران [12] به شیوه‌سازی برخورد پرتاپه به صفحه ساندویچی با هسته لانه‌زنیبوری آلومینیمی از جنس Al 5052-H38 و پوسته کامپوزیتی پرداخته‌اند. این گروه به اعمال مستقیم اثرات نرخ کرنش بر روی منحنی تنش-کرنش آلومینیم در نرخ کرنش ثابتی پرداخته‌اند و سرعت حد بالستیک صفحه ساندویچی را به خوبی پیش‌بینی کرده‌اند. وانگ و گروهش [13] پس از انجام آزمایش‌های برخورد محوری یک صفحه فولادی به سازه لانه‌زنیبوری از جنس

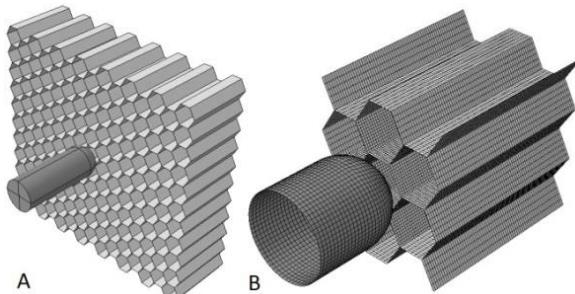
³ Mean crushing strength

¹ Wave propagation

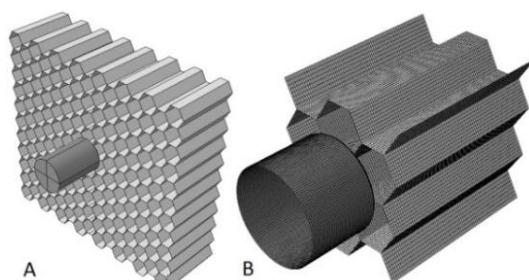
² Power law

R3D4 و سازه لانهزنبوری به صورت پوسته شکل پذیر و با المان‌های S4R شامل تعداد نقاط انتگرال‌گیری مناسب در ضخامت المان مدل‌سازی شده‌اند. مدل پرتاپه و لانهزنبوری پس از بررسی عدم وابستگی نتایج به مش، برای پرتاپه‌های با سر نیمکره مطابق "شکل 2" و برای پرتاپه با سر تخت مطابق "شکل 3" مش‌بندی شده است. برای مدل‌سازی تماس از تماس عمومی بین اجزای مختلفی که احتمال برخورد میان آن‌ها وجود دارد، استفاده شده است.

در مدل‌سازی تماس، دو رفتار در نظر گرفته شده است که برای رفتار عمودی از تماس سخت و برای رفتار مماسی از روش جریمه استفاده شده است. با توجه به اینکه علاوه بر تماس میان پرتاپه فولادی و لانهزنبوری آلومینیمی، امکان وقوع تماس بین اجزای لانهزنبوری آلومینیمی نیز وجود دارد، از دو ضریب اصطکاک 0.2 و 0.15 به ترتیب برای مدل‌سازی رفتار مماسی میان فولاد-آلومینیم و آلومینیم-آلومینیم مطابق مرجع [17] استفاده شده است. برای اعمال شرایط مرزی، مطابق "شکل 4"، سلول‌های اطراف لانهزنبوری کاملاً مقید شده‌اند و سرعت برخورد پرتاپه، به صورت سرعت اولیه به آن اعمال شده است. همچنین باید به این نکته نیز توجه شود که علاوه بر مدل‌سازی، فرآیند حل نیز بر دقت نتایج اثرگذار است؛ از این رو انرژی کرنش‌های مصنوعی و انرژی کل نیز در طی فرآیند حل کنترل شده است تا دقت حل صورت گرفته قابل قبول باشد.

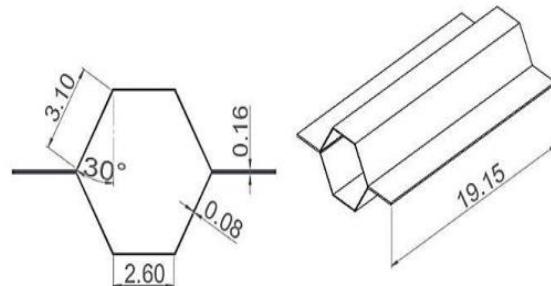
شکل 2 (A) مدل هندسی برخورد پرتاپه سرنیمکره به لانهزنبوری (B) توزیع مش در محل برخورد

شکل 3 (A) مدل هندسی برخورد پرتاپه با سرتخت به لانهزنبوری (B) توزیع مش در محل برخورد

کوچک و پرتاپه بزرگ تقسیم‌بندی شده‌اند که جرم و ابعاد آن‌ها در جدول 1 آمده است. با هر دسته از پرتاپه‌ها مجموعه برخوردهایی در سرعت‌های مختلف بر روی سازه لانهزنبوری صورت گرفته و با توجه به نتایج، سرعت حد بالستیک برای برخورد پرتاپه کوچک و پرتاپه بزرگ به لانهزنبوری تعیین شده است.

قسمت دیگر نتایج تجربی مورد استفاده، بر اساس آزمایش‌های ضربه بالستیک صورت گرفته به وسیله تفنگ گازی، بر روی سازه لانهزنبوری توسط حسن‌پور و همکارانش [16] است. تفاوت این مجموعه آزمایش‌ها با حالت قبل تنها در نوع پرتاپه استفاده شده است که در آن پرتاپه از نوع استوانه سرتخت با جرم و ابعاد مطابق جدول 1 است. لانهزنبوری استفاده شده با حنس و ابعاد سلول مشابه با حالت قبل، دارای ابعاد $75 \times 75 \text{ mm}^2$ بوده که پس از نصب بر روی فیکسچر دستگاه تفنگ گازی، مساحت مفید در معرض برخورد پرتاپه، برابر با $50 \times 50 \text{ mm}^2$ بوده است. در این مجموعه نیز آزمایش‌های برخورد پرتاپه با سرعت‌های مختلف صورت گرفته و با توجه به نتایج، سرعت حد بالستیک برای برخورد پرتاپه سرتخت به سازه لانهزنبوری تعیین شده است.

شکل 1 ابعاد سلول‌های لانهزنبوری‌های استفاده شده در آزمایش‌های ضربه بالستیک

(بر حسب میلی‌متر) [16, 11]

جدول 1 مشخصات پرتاپه‌های مورد استفاده در آزمایش‌های ضربه بالستیک [16, 11]

Table 1 The projectiles characteristics used in ballistic impact experiments [11, 16]

نوع پرتاپه	نماد	طول (mm)	قطر (gr)	جرم پرتاپه (gr)
استوانه با سر نیمکره بزرگ	HB	39.97	8.74	17.98
استوانه با سر نیمکره کوچک	HS	24.89	8.74	18.15
استوانه سرتخت	F	25.20	8.74	10.99
		15.00	10.00	11.18
				8.50

3- شبیه‌سازی عددی

3-1- مدل سازی المان محدود

برای شبیه‌سازی برخورد بالستیک پرتاپه به سازه لانهزنبوری، از مجموعه نرم‌افزاری المان محدود Abaqus/Explicit استفاده شده است. ابعاد لانهزنبوری و هندسه سلول و همچنین ابعاد پرتاپه مطابق قسمت تجربی مدل‌سازی شده است. همچنین با توجه به اینکه ابعاد پرتاپه‌ها بزرگ‌تر از ابعاد سلول است، موقعیت پرتاپه در وسط سلول در نظر گرفته شده و از سایر موقعیت‌ها صرف‌نظر شده است. پرتاپه‌ها به صورت صلب و با المان‌های

می شود. از این رو با توجه به اینکه Al 5052-H38 با 2.8-2.2 درصد منیزیوم [20] از دسته آلیاژی Al-Mg است، خواص وابسته به نرخ این آلیاژها در محدوده نرخ کرنش بالا بررسی شده است. ماسودا و همکارانش [21] به بررسی تجربی اثرات نرخ کرنش تا محدوده s^{-1} 10000 بر روی آلیاژهای Al-Mg پرداخته‌اند. این گروه با انجام آزمایش‌هایی به روش Al 5083-هپکینسون بر روی آلیاژهای Al 5052-H112 و Al 5083-H112 نشان داده‌اند که وابستگی خواص تا نرخ کرنش s^{-1} 100 ناچیز است؛ در حالی که نرخ‌های بالاتر باعث افزایش پارامترهای همچون تنش تسلیم، تنش نهایی، کرنش نهایی و کاهش سطح مقطع می‌شود. اسمرد و گروهش [8] بر روی وابستگی خواص Al 5182 و Al 5754 به نرخ کرنش‌های بالا در دمهای مختلف مطالعه کرده و آزمایش‌هایی به روش اسپیلیت-هپکینسون انجام داده‌اند. این گروه تغییرات کمی را در تنش جریان تا نرخ کرنش‌های 1500 s^{-1} گزارش کرده‌اند در حالی که تغییر طول نهایی نمونه‌ها، از نرخ کرنش s^{-1} 600 شروع به افزایش می‌کند. موکا و همکارانش [22] با انجام آزمایش‌هایی با سه مجموعه جداگانه دستگاه تست کشنش اینسترون² در نرخ کرنش‌های پایین، دستگاه تست کشنش هیدرولیک در نرخ کرنش‌های متوسط و دستگاه تست نرخ کرنش به روش اسپیلیت-هپکینسون در نرخ کرنش‌های بالا، رفتار وابسته به نرخ آلیاژهای Al را در طیف وسیعی از نرخ کرنش‌ها بررسی کرده‌اند. نتایج آن‌ها طبق "شکل 5" نشان می‌دهد که برای آلیاژهای با منیزیوم بین 2 تا 3 درصد، وابستگی خواص به نرخ تا حدود نرخ کرنش s^{-1} 100 ناچیز است؛ در حالی که در نرخ کرنش‌های بالاتر، تنش‌ها به شکل قابل توجهی افزایش می‌یابند. تحقیقات پار و همکارانش [23] بر روی آلیاژ Al 5052-H32 نیز مطابق "شکل 6" رفتار مشابهی را برای این آلیاژ در گسترهای از نرخ کرنش‌ها نشان می‌دهد. آن‌ها با استخراج پارامترهای رابطه جانسون-کوک، نرخ کرنش s^{-1} 2400 را به عنوان نرخ کرنش مرجع برای آغاز اثرگذاری نرخ کرنش بر رفتار سخت‌شوندگی، انتخاب کرده‌اند.

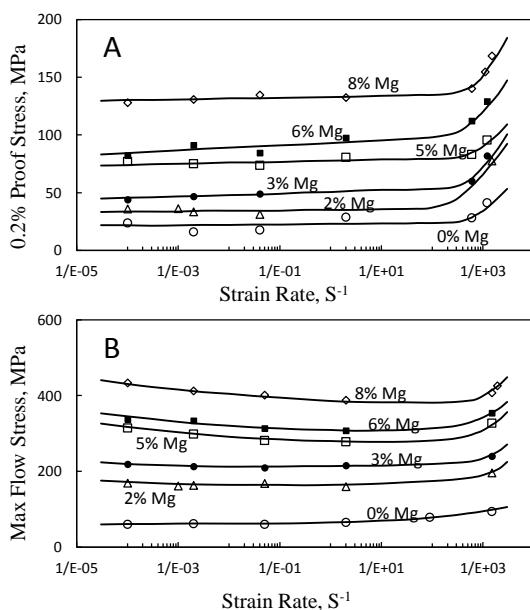
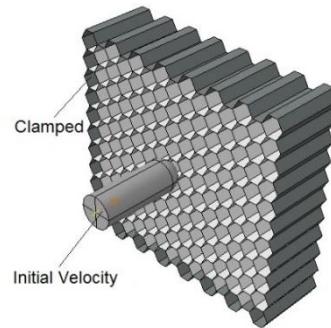

Fig. 5 Effect of strain rate on Al-Mg alloy A) 0.2% proof stress B) maximum flow stress [22]

شکل 5 تأثیر نرخ کرنش بر روی (A) تنش حدی 0.2% (B) تنش جریان بیشینه آلیاژهای Al-Mg [22]

شکل 4 شرایط مرزی لانه‌زنیبوری و پرتاپ

مقدار انرژی کرنش‌های مصنوعی که برای جلوگیری از وقوع مدهای ساعتشنی¹ به المان‌های S4R اعمال می‌گردد، بایستی در مقایسه با انرژی کل موجود در سیستم قابل توجه نباشد تا کرنش‌های مصنوعی اعمال شده به المان‌ها موجب ایجاد خطأ در فرآیند حل نگردد [18].

3-2- خواص مواد

همان‌طور که پیش از این اشاره شد، جنس لانه‌زنیبوری‌های مورد استفاده در ضربه‌های بالستیک، Al 5052-H38 بوده است. از این رو برای مدل‌سازی لانه‌زنیبوری به خواص الاستیک، منحنی سخت‌شوندگی پلاستیک و کرنش نهایی آن از یک سو و از سوی دیگر با توجه به وجود نرخ کرنش‌های بالا در پدیده برخورد، به وابستگی این خواص به نرخ کرنش نیاز است.

برای اعمال اثرات نرخ کرنش، روابط ساختاری متعددی ارائه شده است که در این میان رابطه کوپر-سایموند و جانسون-کوک شناخته شده‌تر هستند. کوپر و سایموند با ارائه رابطه (1) با استفاده از ثوابت D و q به محاسبه تنش جریان دینامیکی، σ_0^* ، از تنش استاتیکی، σ_0 ، در نرخ کرنش پلاستیک تکمحوری، $\dot{\epsilon}$ ، پرداخته‌اند [5]:

$$\frac{\sigma_0^*}{\sigma_0} = 1 + \left(\frac{\dot{\epsilon}}{D} \right)^{1/q} \quad (1)$$

از سوی دیگر رابطه جانسون و کوک با صرف نظر از وابستگی خواص به دما، مطابق رابطه (2) است که از حاصل ضرب دو قسمت تشکیل شده است [6]:

$$\sigma_0^* = (A + B \varepsilon_p^n) \left(1 + C \ln \frac{\dot{\epsilon}}{\dot{\epsilon}_0} \right) \quad (2)$$

قسمت اول این رابطه به محاسبه تنش استاتیکی در کرنش پلاستیک σ_p با استفاده از ثوابت A و B پرداخته و قسمت دوم آن به کمک ثابت C تنش جریان دینامیکی در نرخ کرنش $\dot{\epsilon}$ را از روش سخت‌شوندگی استاتیکی که در نرخ کرنش مرجع $\dot{\epsilon}_0$ به دست آمده، تعیین می‌کند. به عبارت دیگر قسمت اول رابطه جانسون و کوک بیانگر نمودار تنش-کرنش استاتیکی است که با اعمال ضربی حاصل از قسمت دوم، به نمودار تنش-کرنش دینامیکی در نرخ کرنش $\dot{\epsilon}$ تبدیل می‌شود.

مطالعات متعددی به بررسی وابستگی خواص آلیاژهای آلومینیم به نرخ کرنش پرداخته‌اند؛ اما بایستی به این نکته نیز توجه شود که نه تنها آلیاژ آلومینیم استفاده شده بلکه نرخ کرنش‌های مورد بررسی نیز اهمیت دارد. به عنوان مثال بوندر و سایموند [7] به بررسی خواص وابسته به نرخ Al 6061 تا نرخ کرنش s^{-1} 3.9 در محدوده نرخ کرنش مطالعه، در می‌شود؛ در حالی که نرخ کرنش در برخوردهای بالستیک مورد مطالعه، در محدوده s^{-1} 5000 قرار دارد که به عنوان نرخ کرنش بالا [19] تلقی

² Instron

¹ Hourglass modes

جدول 2 خواص آلومینیم لانه‌زنیوری

Table 2 Properties of honeycomb aluminum

مراجع	مقادیر	خواص
[16.11]	2.68	چگالی (g/cm^3)
[16.11]	70	مدول الاستیسیته (GPa)
[16.11]	0.3	ضریب پواسون
[24]	259	تنش تسلیم (MPa)
[25]	0.18	کرنش نهایی استاتیکی
[23, 22]	1000	(s^{-1})
[23]	0.135	C

(*) مقدار نرخ کرنش مرجع با توجه به مراجع [22, 23] مطابق توضیحات، انتخاب شده است.

4-نتایج و بحث

در ابتدا نتایج حاصل از مدل سازی عددی با نتایج آزمایشگاهی مقایسه شده است تا دقت مدل سازی عددی در پیش‌بینی حد بالستیک برخورد پرتابه به سازه لانه‌زنیوری مشخص گردد. در ادامه برای تعیین اثر خواص وابسته به نرخ کرنش در افزایش دقت نتایج مدل سازی عددی، به تعیین حد بالستیک مدل‌های عددی در صورت عدم به کارگیری اثرات نرخ کرنش پرداخته شده و نتایج آن با مدل‌های دارای اثرات وابسته به نرخ کرنش مقایسه شده است. همچنین برای روش‌تر شدن اثر خواص وابسته به نرخ کرنش، تغییرات جذب انرژی پرتابه به شکل‌های گوناگون مورد بحث قرار گرفته است. در پایان نیز مکانیزم‌های تخریب و سطوح آسیب مشاهده شده در مدل سازی عددی بررسی و با گزارش‌های ارائه شده در منابع مقایسه شده است.

4-1- مقایسه نتایج عددی و تجربی

در آزمایش‌های صورت گرفته توسط دشتی [11] و حسنپور و همکارانش [16]، پرتابه با سرعت‌های مختلفی به سمت لانه‌زنیوری شلیک شده است تا با استفاده از نتایج حاصله، سرعت حد بالستیک مطابق جدول 3 تعیین گردد. سرعت حد بالستیک در آزمایش‌های تجربی به روش میانگین کمترین سرعتی که در آن نفوذ کامل رخ داده و بیشترین سرعتی که در آن نفوذ کامل رخ نداده باشد، تعیین شده است. در این سرعت احتمال نفوذ پرتابه درون سرعت‌های مختلفی صورت گرفته است تا حد بالستیک مدل سازی عددی مشخص شود. در مدل سازی عددی برخورد پرتابه با سر نیمکره HB به لانه‌زنیوری، تغییرات اندازه سرعت پرتابه نسبت به زمان مطابق "شکل 9" است. در این شکل پرتابه پس از برخورد با سرعت 23.5 m/s از لانه‌زنیوری عبور می‌کند در حالی که پس از برخورد با سرعت 23 m/s متوقف و سپس به عقب بر می‌گردد. در نتیجه سرعت حد بالستیک عددی برای برخورد پرتابه HB به لانه‌زنیوری برابر با 23.25 m/s می‌باشد که تنها 0.3% با سرعت حد بالستیک آزمایشگاهی 23.31 m/s تقاضوت دارد. "شکل 10" تغییرات اندازه سرعت پرتابه HS نسبت به زمان را نشان می‌دهد. این شکل بیانگر سرعت حد بالستیک 29.75 m/s برای مدل سازی عددی برخورد پرتابه با سر نیمکره HS به لانه‌زنیوری است که 9.9% با سرعت حد بالستیک آزمایشگاهی 33.05 m/s اختلاف دارد. برای برخورد پرتابه سرتخت F به سازه لانه‌زنیوری نیز نتایج شبیه‌سازی در "شکل 11" آمده است که طبق آن سرعت حد بالستیک عددی برای برخورد پرتابه F به لانه‌زنیوری 44.5 m/s می‌باشد که 11.9% با مقدار آزمایشگاهی 50.5 m/s فاصله دارد.

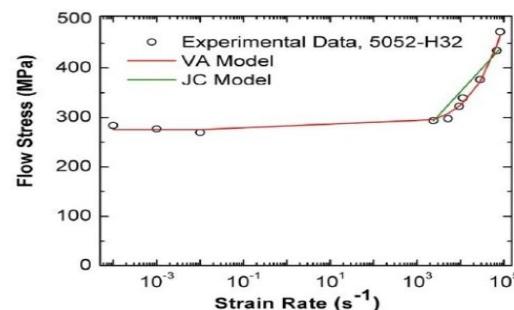

Fig. 6 Effect of strain rate on Al 5052-H32 flow stress [23]

شکل 6 تأثیر نرخ کرنش بر روی تنش جریان [23]

با توجه به مطالعات صورت گرفته، برای اعمال اثرات نرخ کرنش بر روی رفتار AI 5052-H38 در این مطالعه، نرخ کرنش مرجع که در مطالعات موکا و گروهش [22] و پار و همکارانش [23] به ترتیب 100 s^{-1} و 2400 s^{-1} گزارش شده، مقدار 1000 s^{-1} برای $\dot{\epsilon}_0$ در رابطه (2) انتخاب و مقدار C نیز برابر 0.135. مطابق نتایج پار و همکارانش [23] درنظر گرفته شده است. با استفاده از این دو پارامتر، ضریب دوم در رابطه جانسون-کوک (2) محاسبه، و در نرخ کرنش‌های مختلف به صورت مستقیم بر روی منحنی سخت‌شوندگی "شکل 7"، به عنوان ضریب اول رابطه جانسون-کوک، اعمال شده است. برای اعمال تخریب به سازه لانه‌زنیوری نیز از معیار کرنش نهایی استفاده شده است که مطابق نتایج موکا و همکاران [22] وابسته به نرخ کرنش بوده و مقدار آن برای آلیاژهای Al-Mg با منیزیوم 2 تا 3 درصد مطابق "شکل 8"، در نرخ کرنش‌های بالا افزایش می‌یابد. در نتیجه به توجه به نتایج موکا [22] این اثرات در نرخ کرنش‌های مختلف بر روی کرنش نهایی اعمال شده است که به عنوان مثال در نرخ کرنش 1000 s^{-1} ، 37% افزایش بر روی کرنش نهایی استفاده شده است. سایر خواص برای مدل سازی رفتار مادی سازه لانه‌زنیوری نیز مطابق جدول 2 استفاده شده است.

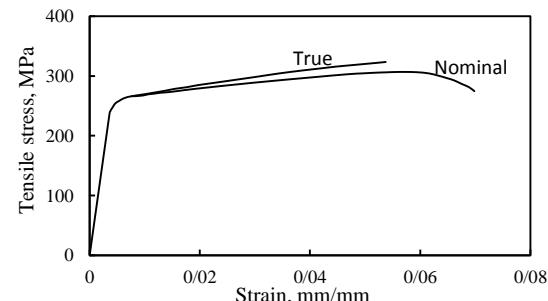

Fig. 7 Al 5052-H38 stress-strain curve [24]

شکل 7 منحنی تنش-کرنش [24]

[24] Al 5052-H38

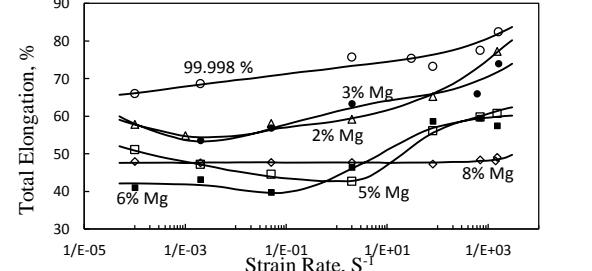

Fig. 8 Effect of strain rate on Al-Mg alloy total elongation [22]

شکل 8 تأثیر نرخ کرنش بر روی افزایش طول نهایی آلیاژهای [22]

Al-Mg

جدول 4 به مقایسه سرعت حد بالستیک برای برخورد سه پرتاپه HB، HS و F به سازه لانه‌زنیوری در صورت به کارگیری و عدم به کارگیری اثرات نرخ کرنش می‌پردازد. در برخورد پرتاپه HB به لانه‌زنیوری، سرعت حد بالستیک تجربی برابر 23.31 m/s می‌باشد که مدل عددی ارائه شده در قسمت قبل این سرعت را تنها با 0.3% خطأ، برابر 23.25 m/s تخمین زده است. این در حالی است که مدل عددی بدون اثرات نرخ کرنش، سرعت حد بالستیک را 16.5 m/s و با 29.2% خطأ تعیین می‌کند. همچنین سرعت حد بالستیک تعیین شده برای پرتاپه HS در مدل عددی بدون اثرات نرخ کرنش 21.5 m/s بوده که دارای 34.9% خطأ، در مقابل 9.9% خطای مدل عددی با اثرات نرخ کرنش است. به طور مشابه برای پرتاپه F نیز مدل عددی بدون نرخ کرنش دارای خطای 35.6% با سرعت حد بالستیک 32.5 m/s بوده که مدل عددی با اثرات نرخ کرنش، با 11.9% خطأ، پیش‌بینی بهتری برای حد بالستیک تجربی ارائه می‌دهد.

همان‌طور که نتایج نشان می‌دهد، مدل‌های عددی بدون اثرات نرخ کرنش به طور قابل توجهی سرعت حد بالستیک را کمتر از نتایج مدل‌های عددی با اثرات نرخ کرنش، پیش‌بینی می‌کنند. این رفتار را می‌توان حاصل تغییرات ایجاد شده بر روی منحنی سخت‌شوندگی و کرنش شکست ماده تشکیل‌دهنده لانه‌زنیوری، در هنگام اعمال اثرات نرخ کرنش دانست؛ چرا که با اعمال اثرات نرخ کرنش و با افزایش نرخ کرنش، به طور متوسط منحنی سخت‌شوندگی در سطوح تنش بالاتری قرار می‌گیرد. این امر منجر می‌شود تا سخت‌شوندگی در سطوح تنش بالاتری کرنش-کرنش برای ماده افزایش یابد که به معنای افزایش جذب انرژی به صورت تعییر شکل‌های پلاستیک است. همچنین افزایش کرنش شکست با افزایش نرخ کرنش، در اثری همسو، منجر به افزایش جذب انرژی پلاستیک تا هنگام شکست می‌شود. مطابق نمودار ميلهای "شکل 12" که به مقایسه انرژی اتلافی پلاستیک، ALLPD، هنگام نفوذ کامل پرتاپه در لانه‌زنیوری در مدل‌های با اثرات نرخ کرنش و بدون اثرات نرخ کرنش می‌پردازد، حضور این دو عامل در کنار یکدیگر، منجر به افزایش جذب انرژی پرتاپه به صورت انرژی اتلافی پلاستیک در مدل‌های با اثرات نرخ کرنش می‌شود. این امر موجب نیاز پرتاپه به انرژی بیشتر و در نتیجه سرعت بیشتر، برای رسیدن به شرایط حد بالستیک می‌شود که به معنای پیش‌بینی سرعت حد بالستیک بزرگ‌تری نسبت به مدل‌های عددی بدون اثرات نرخ کرنش می‌باشد. به عبارت دیگر به کارگیری اثرات نرخ کرنش موجب می‌شود که سازه لانه‌زنیوری توان بیشتری برای جذب انرژی تا هنگام نفوذ کامل پرتاپه در خود داشته باشد که در نتیجه این رسانیده سرعت‌های پرتاپ بالاتری چهت نفوذ کامل پرتاپه در سازه لانه‌زنیوری را در پی دارد.

از سوی دیگر به کارگیری اثرات نرخ کرنش موجب می‌شود که ماده سطوح تنش بالاتری را تجربه کند که موجب افزایش نیروهای عمود بر سطح، در محل تماس پرتاپه و لانه‌زنیوری می‌شود. این امر با توجه به استفاده از روش جریمه با ضریب اصطکاک مشخص در شبیه‌سازی رفتار مماسی تماس میان سطوح، موجب افزایش اتلاف انرژی ناشی از اصطکاک، ALLFD، در مدل‌های دارای اثرات نرخ کرنش مطابق "شکل 12" می‌گردد. باید به این نکته توجه شود که ناحیه الاستیک زیر نمودار تنش-کرنش در مقایسه با ناحیه پلاستیک، بسیار کوچک‌تر بوده و انرژی کرنشی الاستیک جذب شده ناچیز می‌باشد. از این رو انرژی اتلافی پلاستیک و انرژی اتلافی حاصل از اصطکاک میان پرتاپه و لانه‌زنیوری، نقش اصلی را در جذب انرژی پرتاپه ایفا می‌کنند.

جدول 3 نتایج آزمایشگاهی سرعت حد بالستیک برخورد پرتاپه به لانه‌زنیوری

[16,11]

Table 3 Experimental result of ballistic limit velocity for collision of projectile with honeycomb [11, 16]

نماد	سرعت حد بالستیک (m/s)	نوع پرتاپه
HB	23.31	استوانه با سر نیمکره بزرگ
HS	33.05	استوانه با سر نیمکره کوچک
F	50.5	استوانه سرتخت

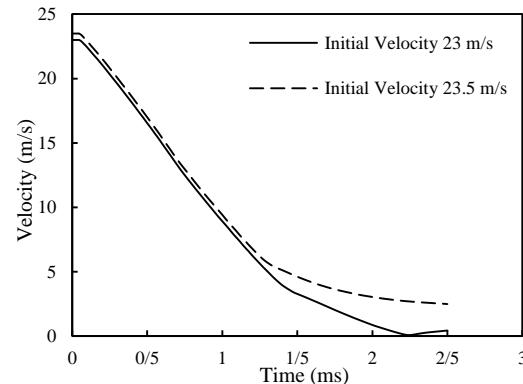

Fig. 9 Projectile absolute velocity vs. time for collision of HB projectile with honeycomb

شکل 9 تغییرات اندازه سرعت پرتاپه نسبت به زمان در شبیه‌سازی برخورد پرتاپه به لانه‌زنیوری

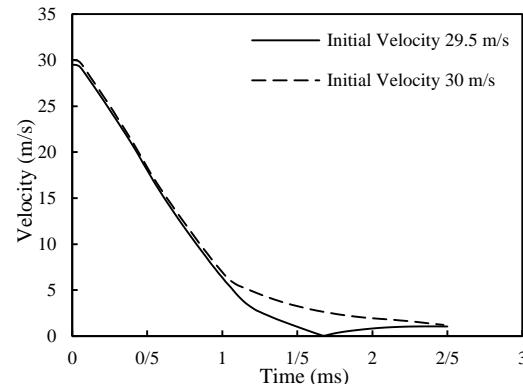

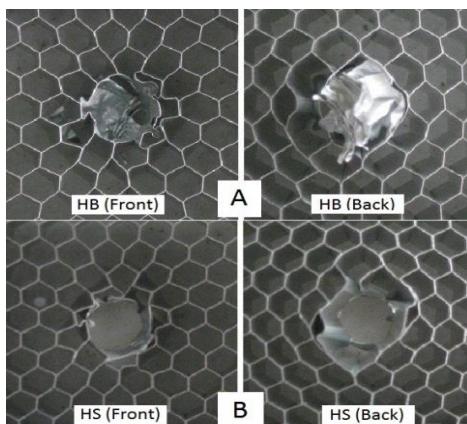
Fig. 10 Projectile absolute velocity vs. time for collision of HS projectile with honeycomb

شکل 10 تغییرات اندازه سرعت پرتاپه نسبت به زمان در شبیه‌سازی برخورد پرتاپه به لانه‌زنیوری

4-2-بررسی تأثیر به کارگیری اثرات نرخ کرنش

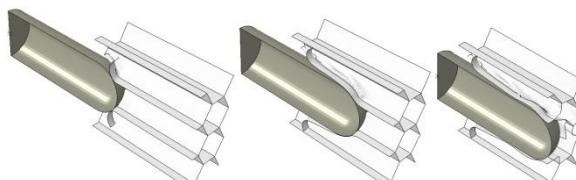
همان‌طور که پیش از این نیز اشاره شد، در پدیده‌های دینامیکی و به ویژه ضربه سرعت بالا، توجه به اثرات نرخ کرنش بر روی رفتار مواد ضروری می‌باشد. در این قسمت تأثیر عدم به کارگیری اثرات نرخ کرنش بر روی نتایج مدل‌سازی در ضربه سرعت بالا مورد بررسی قرار گرفته است به گونه‌ای که سرعت حد بالستیک در مدل‌های سه‌گانه‌ای که در قسمت قبل بررسی شدند، بدون اعمال اثرات نرخ کرنش، تعیین شده است.

جلو، سطح تخریب دایره‌ای با قطری برابر قطر پرتابه ایجاد کرده است و در قسمت پشت لانه‌زنیوری منجر به ایجاد تخریبی بیضی‌شکل با قطری حدود یک و نیم برابر قطر پرتابه شده است [11]. در شبیه‌سازی برخورد پرتابه‌های با سر نیمکره به سازه لانه‌زنیوری، در حالتی که محل برخورد مرکز سلول لانه‌زنیوری در نظر گرفته شده است، نفوذ پرتابه منجر به برش دیواره‌های سلول و باز شدن آن مطابق "شکل 14" شده است. این مکانیزم تخریب، منجر به ایجاد سطح تخریب دایره‌ای با قطری برابر با قطر پرتابه در سطوح جلو و عقب لانه‌زنیوری، مطابق "شکل 15" شده است. برای پرتابه سرتخت، "شکل 16" نمای جلو و پشت لانه‌زنیوری پس از عبور پرتابه را نشان می‌دهد.

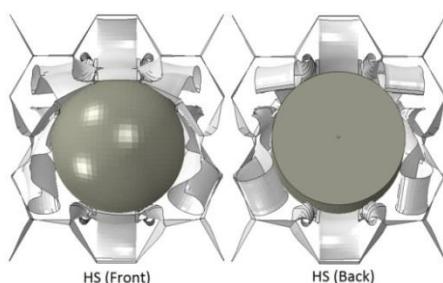

شکل 13 نمای جلو و پشت لانه‌زنیوری پس از برخورد پرتابه‌های (A) و (B) HB و HS

[11] HS

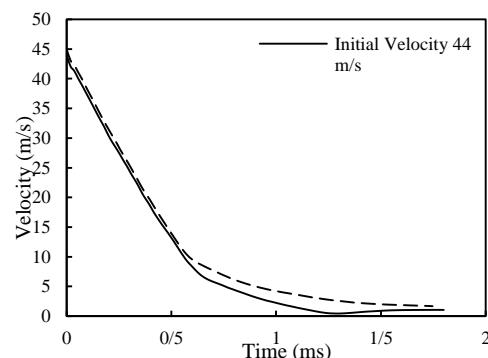

شکل 14 برخورد پرتابه HS به لانه‌زنیوری در سه زمان مختلف در مدل سازی عددی

شکل 15 نمای جلو و پشت لانه‌زنیوری پس از برخورد پرتابه HS در مدل سازی عددی

[11]

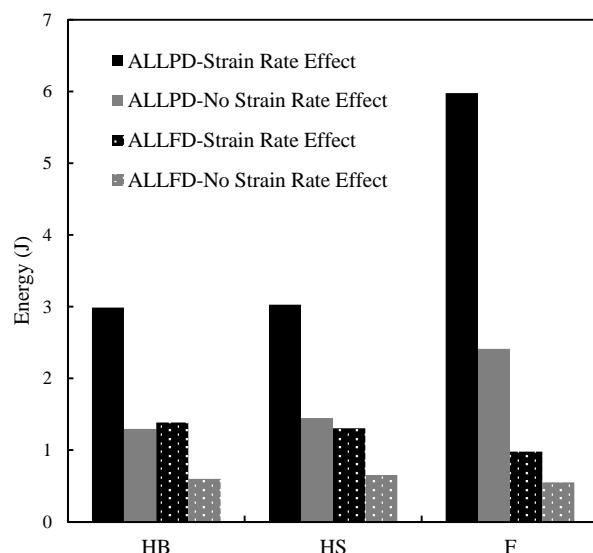

شکل 11 تغییرات اندازه سرعت پرتابه نسبت به زمان در شبیه‌سازی برخورد پرتابه F به لانه‌زنیوری

جدول 4 سرعت حد بالستیک مدل‌های عددی با و بدون اثرات نرخ کرنش

Table 4 Ballistic limit velocity for numerical models with and without strain rate effect

نوع پرتابه	سرعت حد بالستیک آزمایشگاهی (m/s) (%) خطأ)	سرعت حد بالستیک عددی با اثرات نرخ کرنش (m/s) (%) خطأ)	سرعت حد بالستیک عددی بدون اثرات نرخ کرنش (m/s) (%) خطأ)
HB	23.31 [11]	23.25 (0.3%)	16.5 (29.2%)
HS	33.05 [11]	29.75 (9.9%)	21.5 (34.9%)
F	50.5 [16]	45.5 (11.9%)	32.5 (35.6%)

شکل 12 اثری اتلافی پلاستیک (ALLPD) و اصطکاکی (ALLFD) در مدل‌های و بدون اثرات نرخ کرنش

4-3- بررسی مکانیزم تخریب و سطوح آسیب لانه‌زنیوری
بررسی روند تخریب صورت گرفته در هنگام برخورد پرتابه به سازه لانه‌زنیوری می‌تواند به درک بهتری از رفتار در پدیده برخورد منجر شود. نمای جلو و عقب لانه‌زنیوری در آزمایش‌های بالستیک برای پرتابه‌های با سر نیمکره در "شکل 13" نشان داده شده است. مطابق این شکل برخورد پرتابه در قسمت

قطری برابر قطر پرتاپه و در پشت آن دایره‌ای با قطری اندکی بیشتر از قطر پرتاپه است.

دو دلیل عده را می‌توان علت اصلی اختلاف سطوح آسیب مشاهده شده در آزمایش‌های بالستیک و نتایج شبیه‌سازی دانست. استفاده از چسب در ساخت لانه‌زنیبوری جهت اتصال دیواره سلول‌ها، منجر به جدایش دیواره‌ها از محل اتصال، در هنگام برخورد پرتاپه و تحت تأثیر قرار گرفتن مکانیزم تحریب شده است که این موضوع در شبیه‌سازی در نظر گرفته نشده و اتصال کامل بین دیواره‌های سلول‌ها برقرار است. از سوی دیگر ماهیت برخورد پرتاپه به سازه لانه‌زنیبوری در آزمایش با تفنجک گازی به گونه‌ای است که محل برخورد پرتاپه با سازه کاملاً اتفاقی بوده و برخورد غیرمتقارن منجر به انحراف پرتاپه از مسیر مستقیم و ایجاد سطوح آسیب بزرگ‌تر در پشت سازه می‌شود که این موضوع نیز به علت نیاز به شبیه‌سازی‌های بیشتر و تحمیل هزینه محاسباتی در شبیه‌سازی در نظر گرفته نشده است.

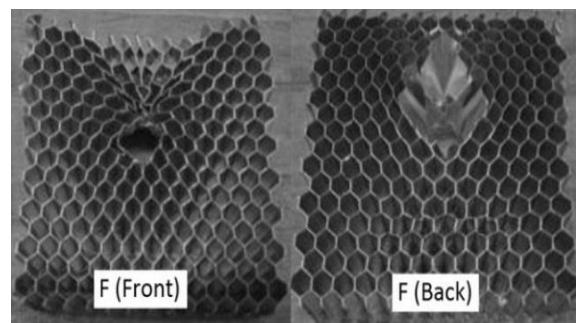
4- بررسی اثر ابعاد سلول سازه لانه‌زنیبوری

جهت بررسی اثر ابعاد سلول سازه لانه‌زنیبوری، مدل سازی دیگری صورت گرفته است که در آن ابعاد سلول‌های لانه‌زنیبوری به اندازه نصف ابعاد ارائه شده در "شکل 1" مقایسه شده است. در این مدل جهت مقایسه نتایج حاصله با نتایجی که پیش از این به دست آمد، ضخامت سازه لانه‌زنیبوری به نصف کاهش یافته است تا تغییری در وزن سازه لانه‌زنیبوری ایجاد نشود.

سرعت حد بالستیک حاصل از برخورد پرتاپه‌های HS و F به سازه لانه‌زنیبوری با ابعاد سلول مختلف در جدول 5 آمده است. طبق نتایج جدول 5 با کاهش ابعاد سلول لانه‌زنیبوری به نصف، سرعت حد بالستیک برخورد پرتاپه HS افزایش یافته در حالی که سرعت حد بالستیک برخورد پرتاپه F کاهش یافته است. این امر به معنای افزایش توان جذب انرژی سازه لانه‌زنیبوری با کاهش ابعاد سلول آن در برخورد پرتاپه با سر نیمکره و در مقابل کاهش توان جذب انرژی آن در برخورد پرتاپه با سر تخت است.

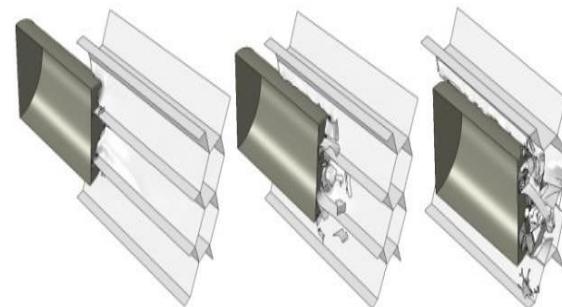
علت این تغییرات را می‌توان در نحوه جذب انرژی پرتاپه و مکانیزم تحریب متفاوت در برخورد پرتاپه‌های با سر نیمکره و سر تخت جستجو کرد. "شکل 19" میزان جذب انرژی پرتاپه به شکل‌های انتقالی پلاستیک، ALLFD، ALLPD، و انرژی انتقالی اصطکاکی، ALLFD. در برخورد آن به سازه لانه‌زنیبوری با ابعاد سلول متفاوت را نشان می‌دهد. طبق این شکل با کاهش ابعاد سلول به نصف در برخورد پرتاپه با سر نیمکره، افزایش جذب انرژی انتقالی پلاستیک موجب افزایش سرعت حد بالستیک و در مقابل کاهش جذب انرژی انتقالی پلاستیک موجب کاهش سرعت حد بالستیک در برخورد پرتاپه با سر تخت شده است. مکانیزم آسیب متفاوت علت اصلی اختلاف در نتایج حاصل از برخورد پرتاپه‌های مختلف است.

برخورد پرتاپه با سر نیمکره همان‌طور که در "شکل 14" مشاهده شد، موجب شکافته شدن سازه لانه‌زنیبوری و باز شدن آن در محل نفوذ پرتاپه می‌شود. این مکانیزم تحریب موجب می‌شود تا در سازه لانه‌زنیبوری با ابعاد سلول کوچک‌تر که در آن سلول‌ها به مرکز پرتاپه نزدیک‌تر هستند، مطابق "شکل 20" سلول‌های مرکزی تغییر شکل بیشتری را در مقایسه با سازه لانه‌زنیبوری با ابعاد سلول بزرگ‌تر تجربه کرده و با افزایش انرژی انتقالی پلاستیک، به افزایش سرعت حد بالستیک منجر شوند. در مقابل مکانیزم تحریب برخورد پرتاپه سرتخت به سازه لانه‌زنیبوری مطابق آنچه در "شکل 17" مشاهده شد، با مچالگی دیواره سلول‌های لانه‌زنیبوری در زیر پرتاپه و با پرش دیواره‌ها آن صورت می‌گیرد. با نصف شدن ابعاد سلول لانه‌زنیبوری اگرچه

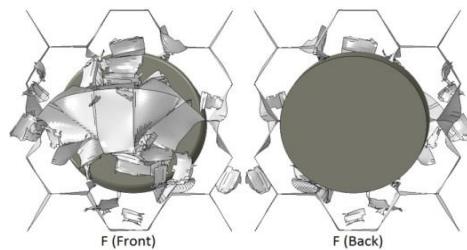
شکل 16 نمای جلو و پشت لانه‌زنیبوری پس از برخورد پرتاپه F [16]

شکل 16 نمای جلو و پشت لانه‌زنیبوری پس از برخورد پرتاپه F [16]

شکل 17 برخورد پرتاپه F به لانه‌زنیبوری در سه زمان مختلف در مدل‌سازی عددی

شکل 17 برخورد پرتاپه F به لانه‌زنیبوری در سه زمان مختلف در مدل‌سازی عددی

شکل 18 نمای جلو و پشت لانه‌زنیبوری پس از برخورد پرتاپه F در مدل‌سازی عددی

شکل 18 نمای جلو و پشت لانه‌زنیبوری پس از برخورد پرتاپه F در مدل‌سازی عددی

در هنگام برخورد پرتاپه به سازه لانه‌زنیبوری به علت ساختار سلولی لانه‌زنیبوری و اتصال چسبی بین دیواره‌های مشترک سلول‌ها، پرتاپه در ابتدا لانه‌زنیبوری را فشرده و با ادامه حرکت، بخشی از لانه‌زنیبوری اطراف خود را به سمت خارج هدایت می‌کند و تحریب صورت گرفته ترکیبی از مچالگی و برش لانه‌زنیبوری می‌باشد [16]. تحریب صورت گرفته توسط پرتاپه سرتخت بر روی لانه‌زنیبوری طی فرآیند برخورد، در شبیه‌سازی انجام شده، در "شکل 17" نشان داده شده است که مچالگی لانه‌زنیبوری در زیر پرتاپه و برش دیواره‌های کناری توسط پرتاپه، مشابه با آنچه در آزمایش‌های بالستیک گزارش شده، قابل مشاهده است. سطوح آسیب ایجاد شده در شبیه‌سازی نیز در "شکل 18" قابل مشاهده است که در آن سطح آسیب در جلوی پرتاپه، دایره‌ای و با

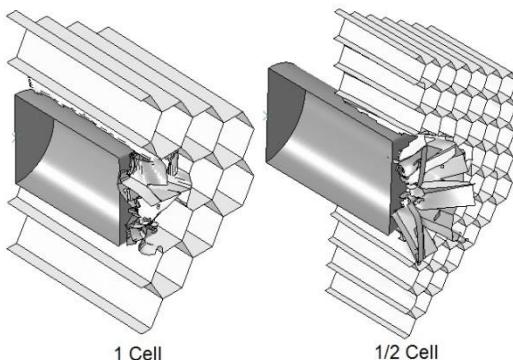

Fig. 21 Deformation of honeycombs with different cell dimensions after F projectile collision

شکل 21 تغییر شکل سازه لانه‌زنیوری با ابعاد سلول متفاوت در برخورد پرتاپه F

5-جمع‌بندی

شبیه‌سازی برخورد پرتاپه با سر نیمکره و سر تخت به سازه لانه‌زنیوری انجام و سرعت حد بالستیک برای هر کدام از حالات تعیین و با نتایج آزمایش‌های صورت گرفته در منابع مقایسه شد. به کارگیری خواص وابسته به نرخ کرنش در شبیه‌سازی رفتار لانه‌زنیوری آلومینیمی برای نرخ کرنش‌های بالا، منجر به نتایج عددی نزدیک به نتایج آزمایشگاهی در تعیین حد بالستیک برخورد انواع پرتاپه‌ها به سازه لانه‌زنیوری شد. همچنین اختلاف حاصل از عدم توجه به خواص وابسته به نرخ کرنش با محاسبه حد بالستیک مدل‌های فاقد اثرات نرخ کرنش، مورد بحث و بررسی قرار گرفت. مکانیزم‌های تخرب و سطوح آسیب ایجاد شده در شبیه‌سازی و نتایج آزمایشگاهی مقایسه و شbahat‌هایی در مکانیزم آسیب و سطوح تخرب جلوی لانه‌زنیوری مشاهده شد. با این حال استفاده از اتصال چسبی در ساخت لانه‌زنیوری و ماهیت اتفاقی برخورد پرتاپه به لانه‌زنیوری، موجب ایجاد تفاوت‌هایی در سطوح آسیب ایجاد شده در پشت لانه‌زنیوری در مقایسه با نتایج آزمایشگاهی گردید. همچنین کاهش ابعاد سلول لانه‌زنیوری با حفظ وزن آن، در اثر تفاوت در مکانیزم آسیب، به افزایش و کاهش سرعت حد بالستیک به ترتیب در برخورد پرتاپه‌های با سر نیمکره و سر تخت شد.

6-مراجع

- [1] Safarabadi, M., Ashkani, I. and Ganjiani, S.M, "Finite Element Simulation of High Velocity Impact on Polymer Composite Plates " Journal of Science and Technology of Composites, In press, 2016.
- [2] Taghipoor, H., Malekzade Fard, K. and Bigdeli, A., "Experimental, Numerical and Analytical Study of Energy Absorption in High Velocity Penetration Phenomena on Composite Targets" Journal of Science and Technology of Composites
- [3] Arjangpay, A., Darvizeh, A., Yarmohammad Tooski, M. and Ansari, R., "Modeling Damage Evolution of Composite Laminates under Low Velocity Off-center Impact" Journal of Science and Technology of Composites, Vol. 3, No. 3, pp. 243-252, 2016. [4] Khoramishad, H., Khodaei, M. and Bagheri Tofiqhi, M., " Sensitivity of the Impact Behavior of Multi-layered Metal Laminates to the Position of Material Parameters Variations" Journal of Science and Technology of Composites, Vol. 1, No. 1, pp. 23-34, 2014.
- [5] Cowper, GR. and Symonds, PS., "Strain-hardening and Strain-rate Effects in the Impact Loading of Cantilever Beams" Division of Applied Mathematics, Brown University, Tech. Rept. No. 28, 1957.
- [6] Johnson, GR. and Cook, WH., "A Constitutive Model and Data for Metals Subjected to Large Strains, High Strain Rates and High Temperatures" Seventh International Symposium on Ballistics, The Netherlands, pp. 541-547, 1983.
- [7] Bodner, SR. and Symonds, PS., "Experimental and Theoretical Investigation of the Plastic Deformation of Cantilever Beams

تعداد سلول‌های بیشتری در زیر پرتاپه سر تخت قرار می‌گیرد، کاهش ضخامت سازه لانه‌زنیوری به نصف، موجب می‌شود تا در مجموع لانه‌زنیوری موجود در زیر پرتاپه تفاوت چندانی نکند.

با این حال مطابق "شکل 21" بش دیواره‌های لانه‌زنیوری در انتهای فرآیند نفوذ پرتاپه سر تخت موجب می‌شود تا با کاهش ابعاد سلول لانه‌زنیوری، مقدار بیشتری از این سازه بدون ایجاد مچالگی، با بش دیواره سلول‌ها از لانه‌زنیوری جدا شود؛ چرا که بش دیواره‌ها در انتهای فرآیند نفوذ در ضخامت باقیمانده تقریباً یکسانی برای هر دو حالت رخ می‌دهد. این موضوع منجر می‌شود تا مچالگی دیواره سلول‌های لانه‌زنیوری با کاهش ابعاد سلول آن کاهش یافته و انرژی اتلافی پلاستیک حاصل از آن کاهش می‌یابد. بنابراین تغییر ابعاد سلول لانه‌زنیوری به نصف با کاهش انرژی اتلافی پلاستیک، کاهش سرعت حد بالستیک برخورد پرتاپه سر تخت را به دنبال دارد.

جدول 5 سرعت حد بالستیک مدل‌های عددی با ابعاد سلول لانه‌زنیوری متفاوت

Table 5 Ballistic limit velocity for numerical models with different honeycomb cell dimensions

نوع پرتاپه	سرعت حد بالستیک با ابعاد سلول (m/s)	سرعت حد بالستیک با ابعاد سلول (m/s)
HS	32.5	29.75
F	42.5	45.5

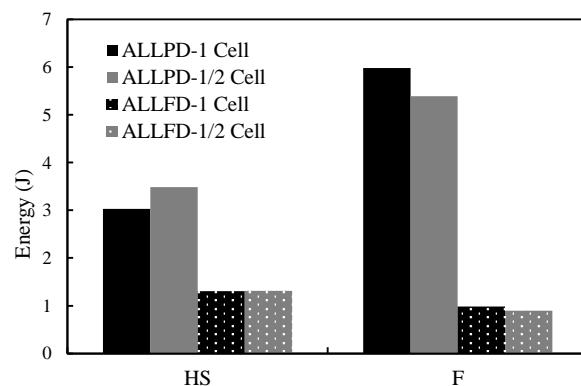

Fig. 19 انرژی اتلافی پلاستیک (ALLPD) و اصطکاکی (ALLFD) در مدل‌های با سلول لانه‌زنیوری متفاوت

شکل 19 انرژی اتلافی پلاستیک (ALLPD) و اصطکاکی (ALLFD) در مدل‌های با سلول لانه‌زنیوری متفاوت

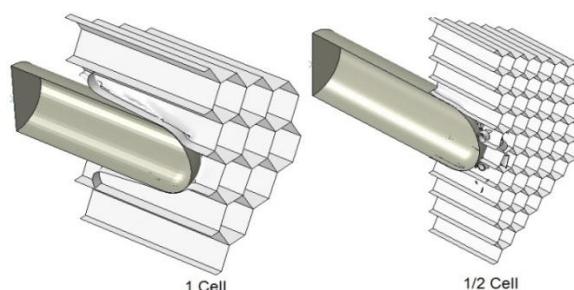

Fig. 20 Deformation of honeycombs with different cell dimensions after HS projectile collision

شکل 20 تغییر شکل سازه لانه‌زنیوری با ابعاد سلول متفاوت در برخورد پرتاپه HS

Subjected to Impulsive Loading" Journal of Applied Mechanics, Vol. 29, No. 4, pp. 719-728, 1962.

- [8] Smerd, R., Winkler, S., Salisbury, C., Worswick, M., Lloyd, D., and Finn, M., "High Strain Rate Tensile Testing of Automotive Aluminum Alloy Sheet" International Journal of Impact Engineering, Vol. 32, No. 1-4, pp. 541-560, 2005.
- [9] Holt, DL., Babcock, SG., Green, SJ. and Maiden, CJ., "The Strain-Rate Dependence of the Flow Stress in some Aluminum Alloys" Transactions of the ASM: Transactions Quarterly, Vol. 60, No. 2, pp. 152-159, 1967.
- [10] Tanaka, K. and Nojima, T., "Strain Rate Change Tests of Aluminum Alloys under High Strain Rate" Proceedings of the Nineteenth Japan Congress on Materials Research, pp. 48-51, 1975.
- [11] Dashti, M. R., "Experimental and Numerical Investigation of the Effect of Polymeric Foam on the Penetration of Projectile in the Foam-filled Honeycomb Structures" Tarbiat Modares University, Tehran, 2011.
- [12] Pirmohammadi, N., Liaghat, Gh.H., Pol, M.H. and Sabouri, H., "Analytical, Experimental and Numerical Investigation of Sandwich Panels Made of Honeycomb Core Subjected Projectile Impact" Modares Mechanical Engineering, Vol. 14, No. 5, pp. 153-164, 2014.
- [13] Wang, Zh., Tian, H., Lu, Z. and Zhou, W., "High-speed Axial Impact of Aluminum Honeycomb – Experiments and Simulations" Composites: Part B: Engineering, Vol. 56, pp. 1-8, 2014.
- [14] Molatefi, H. and Mozafari, H., "Investigation on In-plane Behavior of Bare and Foam-filled Honeycombs in Quasi-static and Dynamic States by Using Numerical Method" Modares Mechanical Engineering, Vol. 14, No. 15, pp. 177-185, 2015.
- [15] AlaviNia, A. and Sadeghi, M.Z., "An Experimental Investigation on the Effect of Strain Rate on the Behaviour of Bare and Foam-Filled Aluminium Honeycombs" Materials and Design, Vol. 52, pp. 748-756, 2013.
- [16] Hassanpour Rudbeneh, F., Liaghat, G., Sabouri, H. and Hadavinia, H., "Investigation of Interaction Between Aluminum Facing and Honeycomb Structure in Quasi-static and Impact Loading" Modares Mechanical Engineering, Vol. 16, No.7, pp. 23-31, 2016.
- [17] Hooputra, H., Gese, H., Dell, H. and Werner, H., "A Comprehensive Failure Model for Crashworthiness Simulation of Aluminum Extrusions" International Journal of Crashworthiness, Vol. 9, No. 5, pp. 449-464, 2004.
- [18] "Abaqus Analysis Theory Manual" Version V6.14, 2014.
- [19] Malvern, L.E., "Mechanical Properties at High Rates of Strain" Institute of Physics, p. 1, 1984.
- [20] Metals Handbook "Vol. 2: Properties and Selection: Nonferrous Alloys and Special-Purpose Materials" Tenth ed, American Society of Metals, Metals Park, Ohio, 1990.
- [21] Masuda, T., Kobayashi, T. and Toda, H., "High Strain Rate Deformation Behavior of Al-Mg Alloys" International Conference on Fracture, Honolulu, USA, pp. 363-368, 2001.
- [22] Mukai, T., Higashi, K. and Tanimura, S. "Influence of the Magnesium Concentration on the Relationship Between Fracture Mechanism and Strain Rate in High Purity Al-Mg Alloys" Materials Science and Engineering, Vol. 176, No.1-2, pp. 181-189, 1994.
- [23] Pare, V., Modi, S. and Jonnalagadda, KN., "Thermo-mechanical Behavior and Bulk Texture Studies on AA5052-H32 under Dynamic Compression" Materials Science & Engineering, Vol. 668, pp. 38-49, 2016.
- [24] Moosbrugger, C., "Atlas of Stress-Strain Curves" Second ed, ASM International, Materials Park, p. 375, 2002.
- [25] Pirmohammadi, N., "Analytical and Experimental Investigation on Ballistic Behavior of Sandwich Panels made of Honeycomb Core, M.S. Thesis, Department of Mechanical Engineering" Tarbiat Modares University, Tehran, 2013.
- [26] Abrate, S. "Impact Engineering of Composite Structures" Springer Wien New York, p. 130, 2011.